

Bài thực hành số 1 – MS Word

Mục tiêu

Trong bài thực hành này, chúng ta sẽ thực hành các kỹ năng sau:

- 1: Gõ nội dung văn bản đúng chính tả
- 2: Gõ nội dung văn bản đúng nguyên tắc soạn thảo trên MS Word

Bài 1.1

Sử dụng MS Word gõ đoạn thơ sau:

Hello có nghĩa xin chào
Goodbye tạm biệt, thì thào Wishper
Lie nằm, Sleep ngủ, Dream mơ
Thấy cô gái đẹp See girl beautiful
I want tôi muốn, kiss hôn
Lip môi, Eyes mắt ... sướng rồi ... oh yeah!
Long dài, short ngắn, tall cao
Here đây, there đó, which nào, where đâu
Sentence có nghĩa là câu
Lesson bài học, rainbow cầu vồng

Bài 1.2

Sử dụng MS Word gõ bài thơ sau:

Đây Thôn Vĩ Dạ

Tác giả: Hàn Mặc Tử

Sao anh không về chơi thôn Vĩ? Nhìn nắng hàng cau nắng mới lên. Vườn ai mướt quá xanh như ngọc Lá trúc che ngang mặt chữ điền.

Gió theo lối gió, mây đường mây, Dòng nước buồn thiu, hoa bắp lay... Thuyền ai đậu bến sông Trăng đó, Có chở trăng về kịp tối nay?

Mơ khách đường xa, khách đường xa Áo em trắng quá nhìn không ra... Ở đây sương khói mờ nhân ảnh Ai biết tình ai có đậm đà?

Bài 1.3: Sinh viên gõ:

Các công thức hóa học
$$H_2O + SO_3 = H_2SO_4$$

$$H_2O + NA_2O = 2NAOH$$

$$NAOH + H_2SO_4 = NA_2SO_4 + H_2O$$

$$H_2SO_4 .nSO_3 + n H_2O = H_2SO_4 + n.H_2SO_4$$

$$A_7B_8C_9$$

$$X^1Y^2Z^3$$

$$H2O + SO_3 = H2SO_4$$

$$H_2O + NA_2O = 2NAOH$$

$$NAOH + H2SO_4 = NA2SO_4 + H2O$$

$$SO_3$$

$$H_2SO_4 .n + n H_2O = H_2SO_4 + n.H_2SO_4$$

$$A^7B^8C^9$$

$$X^1Y^2Z^3$$

Bài 1.4 (Sinh viên thực hành bài này và giữ lại làm tài nguyên cho các buổi học sau)

Gõ toàn bộ bài Kỹ thuật trồng và chăm sóc hoa cúc đồng tiền sau:

Kỹ thuật trồng và chăm sóc hoa cúc đồng tiền

Tổng Quan

Hiện nay, ở Việt Nam có khoảng hơn 30 giống hoa cúc đồng tiền đang được trồng sản xuất, các giống này có nguồn gốc từ Hà Lan, Trung Quốc, màu sắc phong phú, đa

dạng.

Hoa cúc đồng tiền có thể trồng từ cây nuôi cấy mô và cây tách thân, tuy nhiên theo kết quả nghiên cứu của Viện Nghiên cứu Rau quả khi xây dựng quy trình kỹ thuật

thì tốt nhất nên trồng cúc đồng tiền từ cây nuôi cấy mô, vì có ưu điểm: khoẻ, sạch bệnh, lâu bị thoái hoá, hoa to đẹp, chịu thâm canh.

Một số đặc điểm thực vật học:

Chi hoa cúc đồng tiền (danh pháp khoa học: Gerbera) là một chi của một số loài cây cảnh trong họ Cúc (Asteraceae). Cây hoa cúc đồng tiền thuộc loại thân thảo, thân ngầm, đẻ nhánh, lá và hoa phát triển từ thân, lá dài khoảng 15-25cm, rộng 5-8cm, xẻ thuỳ nông hoặc sâu (tuỳ thuộc từng loại giống), mặt dưới lá được bao phủ lớp lông mịn.

Rễ: rễ chùm, hình ống, phát triển khoẻ, rễ nông và ăn ngang.

Hoa: Hoa dạng hoa tự đơn hình đầu và được tạo bởi hai loại cánh hoa hình lưỡi và hình ống. Cánh hình lưỡi lớn hơn, xếp thành một vòng hoặc nhiều vòng phía ngoài; cánh hình ống nhỏ hơn được gọi là mắt hoa hoặc tâm hoa. Hoa nở theo thứ tự từ ngoài vào trong theo từng vòng một.

Yêu cầu sinh thái của cây hoa đồng tiền:

Nhiệt độ: các giống đồng tiền được trồng hiện nay đều thích hợp ở khoảng nhiệt độ từ 15-25 0 C. Tuy nhiên có một số giống chịu được nhiệt độ cao hơn có thể trồng ở vùng khí hậu nhiệt đới có nhiệt độ từ 30-34 0 C. Nhiệt độ dưới 12^{0} C hoặc trên 35^{0} C cây phát triển kém, chất lượng hoa xấu.

Ẩm độ: cây hoa cúc đồng tiền là cây trồng cạn, tuy nhiên khả năng chịu hạn kém, không chịu được ngập úng. Độ ẩm đất từ 60-70%, độ ẩm không khí 55-65% thuận lợi cho cây hoa cúc đồng tiền sinh trưởng, phát triển. Trong quá trình sinh trưởng tuỳ theo thời tiết mà luôn phải cung cấp đủ lượng nước cho cây.

Ánh sáng: yêu cầu cường độ chiếu sáng vừa phải, vì vậy cây hoa cúc đồng tiền có thể trồng trong nhà kính, nhà lưới.

Đất trồng: Cây đồng tiền không đòi hỏi khắt khe về đất. Tuy nhiên đối với cây trồng để sinh trưởng, phát triển tốt thì cần canh tác trên chân đất tơi xốp, hàm lượng mùn cao, thoáng khí, thoát nước tốt, tốt nhất là đất thịt pha cát, độ pH = 6 - 6,5.

KỸ THUẬT TRỒNG

Chuẩn bị đất, phân

Đất trồng hoa đồng tiền cần phải tơi xốp, có độ thoáng cao, thoát nước, nhiều mùn. Nếu đất chặt, bí cần phải bón thêm mùn rơm hoặc trấu hun (chú ý hun phải còn tro nguyên hình).

Làm đất kỹ, sạch cỏ, lên luống cao 35-40 cm; mặt luống rộng 0.9-1.0 m; trên luống bổ các hốc để bón phân, khoảng cách giữa các hốc là 30 cm x 30 cm (mỗi luống 2 hàng, hàng ngoài cách mép luống 30 cm), lượng phân + mùn bón lót cho 1 ha đồng tiền bao gồm: 30 tấn phân chuồng hoai mục + 10 tấn trấu (hoặc mùn) + 300 kg NPK trộn đều bón vào từng hốc, bón trước khi trồng 10-15 ngày, bón xong trộn đều với đất và lấp đất cao trên phân từ 3-5 cm.

Chuẩn bị nhà che

Đồng tiền không chịu được mưa nhiều, sương muối và cường độ ánh sáng cao do vậy trồng đồng tiền cần phải làm nhà che tránh mưa, sương muối và hạn chế ánh sáng trực xạ, có nhiều loại mẫu nhà che với chi phí từ 20.000 - 100.000 d/m2 tuỳ theo điều kiện kinh tế của từng nơi và từng chủ hộ mà áp dụng cho phù hợp.

Chọn giống, cây để trồng

Chọn giống: Như tất cả mọi loại hoa khác việc chọn giống rất quan trọng ảnh hưởng lớn đến chất lượng khi hoa trưởng thành và thu hoạch. Hạt giống hoa cúc đồng tiền các loại có thể tìm mua tại cửa hàng hạt giống cây trồng.

Hiện nay đồng tiền kép các màu nhập nội từ Hà Lan, Trung Quốc, Đài Loan đều được ưa chuộng và phù hợp với điều kiện Việt Nam.

Đồng tiền có thể trồng từ cây nuôi cấy mô và cây tách thân.

Cây nuôi cấy mô: Cây nuôi cấy mô ban đầu tuy nhỏ nhưng sinh trưởng phát triển khoẻ, sạch bệnh, năng suất và chất lượng hoa sau này cao hơn so với cây tách thân nhưng giá thành cây giống cao. Tiêu chuẩn cây nuôi cấy mô để trồng ngoài sản xuất là có 3 lá thật, trong túi bầu nilon.

Cây tách thân: Từ một cây nuôi cấy mô sau 6-8 tháng trồng có thể tách ra được từ 3-5 cây khác để đem trồng. Khi tách đào cả bụi, rũ sạch đất, dùng tay và dao sắc nhẹ nhàng tách từng thân ra sao cho không bị đứt rễ và mỗi thân cây mới phải mang ít nhất 1-2 rễ trở lên.

Kỹ thuật trồng

Mật độ khoảng cách trồng: cúc đồng tiền kép phát triển khoẻ, lá rộng, to nên trồng với khoảng cách 30×30 cm. Mật độ là 50.000 cây/ha (tức là 1.800 - 2.000 cây/sào Bắc Bộ).

Trồng cúc đồng tiền phải trồng nổi, cổ rễ cao bằng so với mặt đất, nếu trồng sâu cây phát triển chậm, hay bị thối thân.

Trồng song tưới đẫm nước, nếu cây đồng tiền bị đổ ngả nghiêng dựng lại và bổ sung đất vào gốc cây.

Chăm sóc cúc đồng tiền

Tưới nước: Đối với cúc đồng tiền không nên tưới phun mạnh lên khắp mặt luống sẽ làm đất và vi sinh vật hại bắn lên cây, gây hại cho cây. Nên lắp hệ thống tưới nhỏ giọt vào từng gốc cây hoặc tưới rãnh cho ngấm lên trên. Nếu không có các điều kiện đó thì tưới nhẹ vào giữa hai hàng cây tránh làm đất bắn lên lá. Cúc đồng tiền không ưa ẩm quá vì vây 2-3 ngày tưới một lần tuỳ theo điều kiện thời tiết.

Thu hoa: Sau trồng 50 - 60 ngày là có thể cho thu hoạch hoa. Chỉ nên thu hoa vào chiều. Khi thu hoa dùng tay cầm cuống hoa vặn nhẹ, không dùng kéo cắt và khi thu hoa xong không nên tưới phân ngay làm cho sâu bệnh dễ xâm nhập vào cây.

Bón thúc: Hoa cúc đồng tiền rất mẫn cảm với phân bón, phân bón càng đầy đủ hoa càng đẹp, màu sắc đậm, lâu tàn. Tuy nhiên cần bón cân đối N:P:K theo tỷ lệ 1:1:1. Nếu bón đạm nhiều cành hoa mềm yếu, cắt cắm lọ hoa dễ bị gục xuống. Liều lượng bón thúc cho 1 ha: 120 kg đam: 120 kg lân: 120 gk kali. Định kỳ 15 – 20 ngày bón 1 lần bằng cách hoà tan với nước và tưới cho cây.

Ngoài việc bón phân qua rễ, cần phun thêm phân bón lá. Các loại phân bón lá có tác dụng kích thích cho phát triển là Spray-N-Gro, Gromore, E2001, Phân bón thiên nông...

Vặt bỏ lá già: cúc đồng tiền phát triển rất nhiều lá nếu để nguyên sẽ tiêu hao dinh dưỡng và rễ sinh sâu bệnh hại do vậy muốn có nhiều hoa phải thường xuyên vặt bỏ những lá già, lá bị sâu bệnh, thường xuyên vệ sinh đồng ruộng.

Sâu bệnh – cách phòng trừ

Sâu hại

Nhóm sâu ăn lá (Sâu xanh, sâu khoang, sâu xám) Sâu tuổi nhỏ ăn phần thịt lá để lại lớp biểu bì phía trên, sâu tuổi lớn ăn khuyết lá non, ngọn non, mầm non, khi cây có nụ sâu ăn đến nụ và làm hỏng nụ, hoa. Có nhiều loại thuốc phòng trừ những loại sâu trên như: Supracide 40 ND 10 – 15 ml/bình 8 lít, Ortus 40EC 8 – 10 ml/bình 8 lít.

Nhện hại (Nhện đỏ hai chấm, nhện trắng và một số loại nhện khác) Nhện châm vào lá, cánh hoa, chỗ bị hại tạo thành vết chấm nâu vàng nhỏ tác riêng nhau. Khi bị hại nặng lá loang lổ màu vàng, nâu, biến dạnh cong queo, cánh hoa màu nâu vàng, hoa lệch hoặc bị dị dạng, hoa tàn và thối. Các loại thuốc phòng trừ là: Pegasus 500EC 8 – 10 ml/bình 8 lít; Mitac 20ND 30 – 40 ml/bình 8 lít; Vimite 10 ND 10 – 15 ml/bình 8 lít; Ortus 5SC 10ml/bình 8 lít.

Bệnh hại

Bệnh đốm lá (Cercospora): Vết bệnh ban đầu là những hình tròn nhỏ hoặc bất định, màu nâu nhạt, nâu đen, nằm dải rác ở phiến lá dọc gân lá, ở mép lá. Bệnh lan từ lá dưới lên lá trên, hại cả cuống hoa và cánh hoa, làm hoa gẫy gục dẫn đến héo. Có thể sử dụng một trong các loại thuốc sau: Anvil 5SC 10/15 ml/bình 8 lít; Tospin M70 NP 8 – 10 g/bình 8 lít; Vimonyl 72 BTN 25-30g/bình 8 lít.

Bệnh phấn trắng:Vết bệnh dạng bột phấn màu xám trắng, mặt dưới lá mô vết bệnh chuyển màu vàng nhạt, bệnh hại lá là chủ yếu ngoài ra còn hại trên thân, cành hoa là hoa lá nhanh tàn, thối nụ, hoa nhỏ, xấu. Dùng các loại thuốc sau: Ridomil 500SC

5-8 ml/bình 8 lít; Score 250ND 10-15 ml/bình 8 lít; New Kausan $16,6\ 10-15$ g/bình 8 lít.

Bệnh héo xanh vi khuẩn: Vi khuẩn tác động vào bộ phận gốc rễ, vết bệnh màu trắng đục ủng nước, cây bị bệnh héo xanh lá thường héo từ lá gốc lên trên, bẻ ngang cuống lá có bó mạch thâm đen. Có thể sử dụng một trong các loại thuốc sau để phòng trừ: Viben $50BTN\ 20-25$ g/bình 8 lít; New Kausan 16,6 BTN 10-15 g/bình 8 lít; Streptomicin 100-150ppm.

Biện pháp phòng trừ

Làm đất xới xáo diệt nhộng trong đất.

Dùng bẫy chua ngọt để thu bắt trưởng thành.

Kiểm tra ruộng cúc thường xuyên để phát hiện và thu gom ổ trứng, ổ sâu non vừa nở chưa kịp phân tán đem tiêu hủy.

Ruộng xuất hiện mật số cao có thể luân phiên sử dụng một trong các loại thuốc trừ sâu như: Dipel 6.4DF, Padan 95SP, Sherpa 5EC......

Chú ý: Sử dụng thuốc lúc sâu còn nhỏ tuổi chưa kịp phân tán rộng. Khi sâu lớn nên phun thuốc vào lúc chiều mát để đến đêm sâu bò lên cắn phá dễ bị trúng thuốc. Sâu có tính kháng thuốc rất mạnh, không nên sử dụng một loại thuốc liên tục.

Ngoài ra, đồng tiền còn bị bệnh đốm lá do nấm Cercospora sp gây hại. Vết bệnh ban đầu là những hình tròn nhỏ hoặc bất định, màu nâu nhạt, nâu đen, nằm rãi rác trên phiến lá dọc gân lá. Bệnh lan từ các lá dưới lên lá trên. Bệnh hại cả cuống hoa và cánh hoa, làm hoa gãy gục, trên cánh hoa bệnh làm cháy cánh hoa dẫn đến hoa xấu, chóng tàn.

Biện pháp phòng trị: Thường xuyên kiểm tra vườn và ngắt bỏ lá già, lá bị bệnh. Khi hoa bị bệnh, không nên tưới nước vào lúc chiều tối. Phun một trong các loại thuốc sau: Vinomyl 72BTN, Anvil 5SC, Sumi-eight 12.5 WP... để phòng trừ.

Thu hoạch và bảo quản hoa:

Sau trồng 50 - 60 ngày là có thể cho hoa, tuy nhiên nên vặt bỏ 2-3 lứa hoa đầu để cây sinh trưởng, phát triển tốt. Thời điểm thu hoạch hoa thích hợp nhất là khi các cánh hoa ngoài mở phẳng ra.

Khi thu hoa dùng tay cầm cuống hoa lắc nhẹ, không dùng kéo cắt và khi thu hoa xong không nên tưới phân ngay làm cho sâu bệnh dễ xâm nhập vào cây.

Sau khi thu hoa phải phân loại ngay, sau đó cắm vào nước để hoa hút no nước rồi mới tiến hành bao gói.

Hoa đồng tiền to, cuống dài, cánh yếu nên phải có cách bao gói đặc biệt. Dùng bao nilon hình phễu bao hoa cho vừa vặn, bao kín hoa tránh không làm cho cánh hoa bị gãy.

Chúc bà con và các bạn thành công!

Đánh giá bài lab

STT	Bài số	Điểm
1	Bài 1.1	1
2	Bài 1.2	2
3	Bài 1.3	3
4	Bài 1.4	5